

ESPAIS VERDS. JULIOL 2018

FORESTALS

PI

Processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*)

L'època de vol de les papallones va des de mitjans de juny (a les zones fredes i altituds superiors a 700m) fins al setembre (a les zones càlides a nivell del mar).

Atès l'elevat grau d'incidència d'aquesta plaga aquest hivern, cal esperar que les afectacions a la propera tardor /hivern altes, per la qual cosa s'hauran de preveure actuacions de control a la tardor.

Les trapes de captura amb feromona sexual es poden col·locar i mantenir durant tot el període de vol de les papallones, però la seva eficàcia com a sistema de control només és acceptable per superfícies petites i aïllades i en zones amb nivell de plaga baix. La recomanació en aquest cas és posar una trampa cada 50 m, intentant formar una xarxa.

Per altra banda, cal tenir present que un atac molt greu de processionària debilita molt els arbres fent que els enemics oportunistes, com fongs i altres insectes perforadors, s'hi instal·lin, augmentant-ne el deteriorament i podent arribar, fins i tot, a produir la mort.

Nematode de la fusta (*Bursaphelenchus xylophilus*)

És un nematode que provoca la mort dels pins, i està associat amb diferents espècies de *Monochamus* (insectes coleòpters que actuen com a vectors del nematode). Les espècies més susceptibles són el pi pinastre o marítim (*P. pinaster*), el pi roig (*P. sylvestris*) i la pinassa (*P. nigra*).

Portugal continental i Madeira estan afectats per aquest nematode i han estat considerats zona demarcada respecte aquest organisme nociu de quarantena. Per aquest motiu tots els pins, fustes i material d'embalatge de fusta procedents d'aquest país, han de venir acompanyats de Passaport Fitosanitari CE, o en el cas de les fustes tractades adientment per termoteràpia i marcades amb la el símbol de la NIMF 15. A Espanya també s'han detectat focus a Extremadura, Galícia i Castella i Lleó.

Mesures culturals: Els Serveis de Sanitat Vegetal i de Gestió Forestal del DARP han establert mecanismes per garantir que aquesta malaltia no s'introdueixi a Catalunya. Per aquesta raó es duen a terme:

- Prospeccions a les masses forestals susceptibles
- Inspeccions a les serradores i indústries de la fusta
- Control de les importacions i transport de fusta i dels embalatges de fusta.

Qualsevol indicatiu o sospita de la presència de la malaltia s'ha de notificar al DARP, Servei de Sanitat Vegetal (ssv.dar@gencat.cat) o al Servei de Gestió Forestal (sanitatforestal.daam@gencat.cat) per tal de procedir a la seva confirmació i, si s'escau, a aplicar mesures d'eradicació.

Perforadors dels pins (*Ips acuminatus*, *Tomicus minor*, *Tomicus destruens*)

Durant tot aquest mes s'ha de tenir molta cura a l'hora de deixar fusta al bosc, ja que la presència de fusta verda pot fer augmentar perillosament les poblacions de diversos perforadors dels pins (*Ips sexdentatus*, *Ips acuminatus*, *Tomicus minor*, *Tomicus destruens*). Per tant és molt important retirar la fusta del bosc al més aviat possible. Poden afectar a qualsevol espècie de pi.

En aquesta època es fan servir trapes de feromones per al control d'aquests insectes en les zones en les quals els depredadors naturals no són capaços de mantenir l'equilibri.

ALZINA SURERA

Escaldat (*Botryosphaeria corticola anam.*, *Diplodia corticola*)

Les alzines sureres més exposades a infectar-se per aquest fong són les que es troben en fondalades i en zones de sotabosc espès i alt; el tronc acabat de pelar no s'aireja bé.

És recomanable un tractament fungicida preventiu que s'ha de realitzar durant les 4 hores posteriors a la pela, mullant tota la superfície on s'ha arrencat el suro.

ALZINA

Caparreta de l'alzina (*Kermococcus vermilio*)

En aquests moments cal observar les alzines, especialment les que han patit atacs en anys anteriors, per tal de comprovar si estan afectades. Entre finals de juliol i finals d'agost, té lloc l'eclosió de les larves i en els llocs on s'observin atacs, és el moment de fer un primer tractament contra aquesta plaga amb productes adients.

Eruga peluda del suro (*Lymantria dispar*)

Aquest mes les eruges ja comencen a crisalidar i en funció de la climatologia a finals de juliol ja es poden veure les primeres papallones, les quals aniran emergint fins al mes de setembre.

És una plaga que compta amb diversos depredadors i normalment són suficients per controlar-la de manera natural.

- **Control químic:** no són aconsellables les accions de lluita química però en el cas que hi hagi un atac greu, és convenient dirigir la lluita contra les eruges en primers estadis amb insecticides selectius que actuïn en àrees extenses.

Eruga de *L. dispar*

CASTANYER

Xancre del castanyer (*Cryphonectria parasitica*)

Aquesta malaltia, produïda pel fong *Cryphonectria parasitica*, es manifesta en xancre que es poden apreciar als troncs i les branques. Es poden distingir entre els xancre virulents (que tenen una tonalitat vermellova) i els hipovirulents (més foscos).

Vespeta del castanyer (*Dryocosmus kuriphilus*)

És una plaga que afecta als castanyers. Es va detectar l'any 2012 i actualment ja està present a totes

les zones amb castanyers de Catalunya.

En aquests moments es poden observar els seus símptomes, que són uns cecidis verds o vermellosos que es formen als branquillons joves, als peciols i als nervis centrals de les fulles. És al llarg d'aquest mes quan els adults emergeixen de les gal·les per reproduir-se i efectuar la ovoposició, colonitzant nous arbres.

La proliferació de gal·les impedeix el desenvolupament de les fulles.

Els danys que ocasiona fan disminuir la capacitat fotosintètica dels castanyers, reduint-ne el creixement i la fructificació.

Capçada totalment aclarida per la gran quantitat de cecidis que redueixen la foliació

En els planters la destrucció de les plantes afectades és obligatòria.

D'acord amb l'experiència de països veïns, l'únic mètode de control és la lluita biològica amb parasitoids.

POLLANCRE

Eruga perforadora del pollancre (*Paranthrene tabaniformis*)

És una papallona que té aspecte de vespa, a més d'afectar al pollancre, també pot atacar: l'àlber, el vern, el salze i el bedoll.

Els danys els produeix quan es troba en estat larvari, ja que les galeries afecten la qualitat de la fusta i quan les branques o troncs prims se'n veuen afectats, es debilita la seva resistència mecànica i es trenquen fàcilment.

Papallona adulta de *Paranthrene tabaniformis*

PARCS I JARDINS

CÍTRICS ORNAMENTALS

Caparreta japonesa (*Unaspis yanonensis*)

Aquesta plaga es va detectar l'any 2003 en cítrics ornamentals de l'Alt Empordà; també s'han trobat focus a les comarques del Barcelonès, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

L'Ordre ARP/237/2003 i la modificació de l'Ordre ARP/290/2015 estableix les següents mesures obligatòries de lluita:

- Notificar al Servei de Sanitat Vegetal la presència de cítrics afectats per la plaga o amb símptomes sospitosos.
- Els proveïdors de material vegetal han de vigilar de forma estricta la presència de la plaga.
- Els propietaris dels jardins i horts amb presència de cítrics afectats per la plaga han de permetre l'accés de les persones oficialment autoritzades per a realitzar les tasques d'inspecció, de destrucció obligatòria o altres mesures adients per controlar la plaga.
- En zones properes als focus, cal efectuar anualment 2 tractaments insecticides dirigits contra larves joves (un a la primera quinzena de juny i l'altre un mes més tard), utilitzant productes específics contra cotxinilles barrejats amb olis de parafina.
 - **Mesures culturals:** és obligatori fer una poda exhaustiva, retirant tota la part afectada dels arbres cítrics i portar les restes vegetals de la poda a un gestor autoritzat de residus vegetals, on seran destruïdes amb la major brevetat possible.
 - **Control químic:** en el cas d'una greu afectació, tractar amb un oli de parafina. Es recomana fer aquest tractament evitant fer-ho en dies calorosos i secs. Per reforçar l'acció contra les caparretes, és convenient l'adició d'un insecticida organofosforat.

CASTANYER D'ÍNDIES

Minadora de la fulla (*Cameraria ohridella*)

Cal vigilar l'evolució de la plaga i detectar el vol de la segona generació que té lloc de forma escalonada.

En el cas d'haver de fer un tractament consulteu els productes autoritzats al Registre Oficial de Productes i Material Fitosanitari, del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient (MAPAMA) .

PALMERES

Eruga barrinadora (*Paysandisia archon*)

El major número de palmeres afectades pertanyen a l'espècie *Trachycarpus fortunei* però s'ha detectat sobre algun exemplar de *Phoenix dactylifera*, *Phoenix canariensis* i *Chamaerops humilis*.

Mesures de prevenció i lluita:

- **Mesures culturals:** En zones no afectades s'ha de mantenir la vigilància sobre la seva possible presència. En el cas de palmeres molt afectades, irrecuperables, cal talar i destruir mitjançant trituració.

- **Control químic:** en les zones afectades són recomanables tractaments fitosanitaris preventius amb els productes adients.

Morrut de les palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*)

Detectar els inicis de l'atac no sempre és fàcil. Els símptomes externs es manifesten amb un assecament de les fulles centrals de la corona. Quan avança l'atac les fulles centrals s'esgrogueeixen i es marceixen, de la forma que en poques setmanes, la pràctica totalitat de la corona es veu afectada, originant la mort de la palmera.

Síntoma típic d'atac de *Rhynchophorus ferrugineus*

En aquest moments el vol de la plaga és molt moderat. La colonització de noves palmeres sanes és de preveure, per la qual cosa cal realitzar els tractaments preventius recomanats. La vigilància de les palmeres sensibles, continua essent l'eina principal de lluita contra el morrut. Si s'observen símptomes sospitosos, comunicar-ho al Servei de Sanitat Vegetal del DARP a l'adreça de correu electrònic ssv.daam@gencat.cat. Consulteu al [web](#) del DARP, on trobareu informació respecte als tractaments, normativa i altres aspectes relacionats amb la plaga.

- **Mesures culturals:** En zones no afectades mantenir la vigilància sobre la seva possible presència. Les palmeres positives de plaga seguiran un procediment indicat pel Servei de Sanitat Vegetal (consultar el web). Les palmeres molt afectades per la plaga i/o que es consideri que no es poden salvar, així com les restes afectades provinents de sanejaments, cal destruir-les i portar-les als punts establerts per tal de gestionar-les adequadament.
- **Control químic:** Cal, en les zones afectades, efectuar tractaments preventius (en especial en palmera canària) amb productes adients. Podeu consultar-los en el [web del DARP](#).

Recordeu que totes les palmeres que circulen o es planten al nostre territori han d'anar acompanyades del preceptiu [Passaport Fitosanitari CE](#).

PLATAN

Tigre (*Corythuca ciliata*)

L'aparell bucal picador xupador d'aquest insecte, per alimentar-se, provoca la decoloració de les fulles degut al buidat del contingut de les cèl·lules epidèrmiques foliars.

Si l'atac és fort, disminueix l'activitat fotosintètica de l'arbre i pot produir una defoliació prematura dels arbres.

Les èpoques més convenients per un tractament són a la primavera, seleccionant un insecticida concret segons l'estadi de desenvolupament de l'insecte, i a finals d'estiu, actuant contra els adults hivernants que es refugien en el tronc de la planta.

Tenint en compte que les plantes hostes d'aquesta malaltia es situen a llocs urbans, es podrien utilitzar insecticides piretroids autoritzats, que pugin ser eficaços per la seva doble acció de xoc i persistència.

POLLANCRE

Eruga perforadora (*Paranthrene tabaniformis*)

Els danys afecten a la formació de la fusta i fonamentalment a la conformació de l'arbre i la qualitat de la fusta, així com al seu creixement.

Com a mesura cultural, pot eliminar-se els arbres atacats que hi puguin haver a les proximitats de la plantació a protegir. També és recomanable tallar i cremar les branques afectades.

La existència en el mercat de la feromona sexual permet no només realitzar un seguiment més precís de la corba de vol dels adults en una plantació, sinó el control de poblacions poc nombroses, mitjançant la captura massiva de mascles en trampes engomades d'aquesta feromona.

En el cas de greus afectacions cal tractar químicament a la primavera, troncs i branques fins els tres metres d'alçada, amb els productes adients.

CAMELIA, VIBURNUM I RHODODENDRON

Phytophthora ramorum

Es tracta d'una plaga de quarantena que obliga les plantes principalment de *Camelia*, *Viburnum* i *Rhododendron* per a la seva circulació a anar acompanyades amb passaport fitosanitari CE. La importància d'aquest fong és que algunes de les seves soques poden afectar els *Quercus*.

ORNAMENTALS

Metcalfa pruïnosa

És un homòpter originari d'Amèrica de Nord. És molt polífag, afecta cultius herbacis i ornamentals, però també pot afectar els fruiters i la vinya; aquest insecte s'alimenta succionant la saba de la planta i la melassa que diposita afavoreix la producció de fongs, com la negreta, donant a la planta un aspecte poc estètic. A Catalunya, es va detectar per primera vegada al 1998 en jardins públics i privats a la comarca del Tarragonès, posteriorment, en comarques del litoral. De moment no ha causat danys rellevants, però es tracta d'una plaga potencialment important i que cal estar atents als possibles brots.

GERANI

Eruga barrinadora del gerani (*Cacyreus marshalli*)

Un atac molt greu d'aquesta plaga arriba a assecar i provocar la mort de la planta hoste. Una manera de detectar si hi ha presència d'aquest insecte és veient els orificis d'entrada de les eruges en els botons florals o per la podridura de les tiges de floració i fulles on aquestes es refugien.

A principi d'estiu, els atacs de les eruges comencen a ser més freqüents. És una època que cal vigilar els geranis i detectar les perforacions als botons florals, a les tiges de floració i als brots; en el cas de detectar-ne cal destruir-los i si es considera que l'atac és molt greu es pot fer un primer tractament amb insecticides adients. Aquest insecte fa una posta molt escalonada, per tant, es podrà fer un segon tractament al cap d'una setmana

ROSÀCIES ORNAMENTALS

Foc bacterià (*Erwinia amylovora*)

En data 16 d'abril es va publicar al DOGC l'Ordre AAM/77/2015, de 9 d'abril, per la qual es declara d'utilitat pública la lluita contra el foc bacterià i s'estableixen mesures per a la seva prevenció i lluita.

Les plantes de *Amelanchier*, *Chaenomeles*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Cydonia*, *Eryobotrya*, *Malus*, *Mespilus*, *Photinia davidiana*, *Pyracantha*, *Pyrus*, *Sorbus*, destinades a noves plantacions han d'anar emparades amb Passaport Fitosanitari CE, amb el distintiu ZP (zona protegida). Recordem que està prohibida la plantació d'aquestes plantes en voreres, mitjanes i altres zones enjardinades de carreteres, autovies i autopistes de tot Catalunya.

Si observeu símptomes sospitosos aviseu ràpidament als responsables de Sanitat Vegetal de les Serveis Territorials del DARP (Barcelona 93 409 20 90, Lleida 973 24 50 58, Tarragona 977 25 04 21, Terres d'Ebre 977 58 82 52, Girona 972 45 43 10).

Recordeu que la Llei de sanitat vegetal 43/2002 obliga als agricultors i els planteristes a comunicar en tot moment símptomes sospitosos de plagues de quarantena (cas del foc bacterià) i que, en cas de no avisar i ser detectats focus, poden ser sancionats.

OFICINA DEL FOC BACTERIÀ

WEB: <http://www.ruralcat.net/web/guest/sanitat-vegetal>

Bústia de correu electrònic: focbacteria@gencat.cat

Telèfon Foc Bacterià Lleida: 973 677 048

Telèfon Foc Bacterià Girona: 972 454 310

PRODUCTES FITOSANITARIS. AUTORITZACIONS EXCEPCIONALS

Per tal de comprovar si un producte fitosanitari està autoritzat per a un cultiu determinat, cal fer la consulta al web del [Registro Oficial de Productos y Material Fitosanitario, del Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente \(MAPAMA\)](http://www.mapama.gob.es/es/agricultura/temas/sanidad-vegetal/productos-fitosanitarios/registro/menu.asp)

A continuació es detallen aquells productes autoritzats de manera excepcional per un període concret de temps, segons l'article 53 del Reglament (CE) 1107/2009, fins a la data de la publicació d'aquest avís. També es pot consultar l'estat de les autoritzacions excepcionals de les matèries actives, a la següent pàgina web del MAPAMA en l'apartat "Otras autorizaciones de productos fitosanitarios":

<http://www.mapama.gob.es/es/agricultura/temas/sanidad-vegetal/productos-fitosanitarios/registro/menu.asp>

AUTORITZACIONS EXCEPCIONALS 2018							
Matèria activa	Utilitat	Cultiu	Dosis	Núm. Aplicacions màximes	Termini seguretat (dies)	Inici període d'utilització	Final període d'utilització
Benzoat d'emamectina 4%	Insecticida contra <i>Rhynchophorus ferrugineus</i>	Palmàcies	50 ml/arbre; 2-4 forats/arbre	1	NP	15/03/2018	13/07/2018
Metil tiofanat 50%	Fungicida contra <i>Diplodia corticola</i>	Surera	0,10-0,18 l/ha	1	90	16/05/2018	12/09/2018

Podeu trobar informació més concreta a les diferents estacions d'avís:
<http://www.ruralcat.net/web/guest/avisos.fitosanitaris>

Servei de Sanitat Vegetal:

- Laboratori d'Agricultura i Sanitat Vegetal: 973 305477
- Serveis Centrals: 93 409 20 90 ssv.dar@gencat.cat
- Serveis Territorials a Barcelona: 93 409 20 90 ssv.b.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Girona: 972 45 43 10 ssv.g.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Lleida: 973 23 64 12 ssv.ll.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Tarragona: 977 25 04 21 ssv.t.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Terres de l'Ebre: 977 50 01 74 ssv.te.daam@gencat.cat

Servei de Gestió Forestal: 93 567 42 00 sanitatforestal.daam@gencat.cat

PER A MÉS INFORMACIÓ: <http://agricultura.gencat.cat/sanitatvegetal>